

Výsledky pracovnej skupiny EFSA – ESCO pre neplastové materiály a predmety určené na styk s potravinami, prínos do budúcnosti pri riešení obalových kríz



Ing. MILADA SYČOVÁ

**Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom
v Poprade**

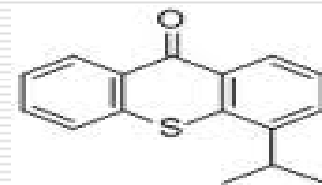
Odborný seminár, Praha, 23.03.2011

**„NOVÉ LEGISLATIVNÍ POŽADAVKY NA MATERIÁLY
A PŘEDMĚTY URČENÉ PRO STYK S POTRAVINAMI,
NARIZENÍ KOMISE č.10/2011/EU NA PLASTY A
VÝROBKY Z NICH, PROHLÁŠENÍ O SHODĚ A OSTATNÍ
DOKUMENTACE“**



„Obalové krízy“

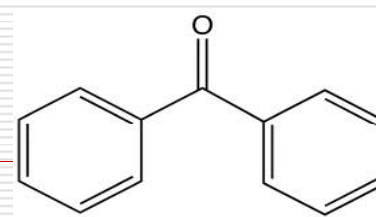
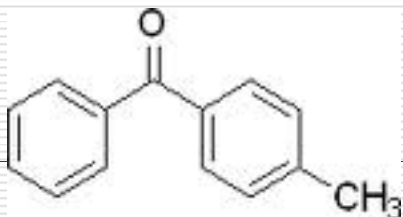
- v roku 2005 – zistený obsah **ITX** v sušených mliečnych výrobkoch určených pre dojčatá a malé deti v koncentráciách 120 – 305 $\mu\text{g/l}$, pričom v jednom ochutenom mlieku bol obsah ITX 600 $\mu\text{g/l}$.
- Táto situácia mala veľký ekonomický dopad, pretože z trhu bolo stiahnutých niekoľko miliónov balení sušeného mlieka.





„Obalové krízy“

- ❑ v roku 2006 – **benzofenón** v rôznych typoch potravín
- ❑ v roku 2009 (marec a apríl) v systéme RASFF zverejnené informácie o prítomnosti **4-metylbenzofenónu** v potravinárskych výrobkoch (obilniny, músi), ktoré opäť migrovali z vonkajšej potlače papierových obalových materiálov v množstve 100 – 500 ppm
- ❑ Skoršie krízy : **primárne aromatické amíny** z adhezív



„Obalové krízy“

- **Kríza** = žiadne vedecké poznatky pre charakterizovanie nebezpečenstva + žiadne všeobecne uznávané prístupy posudzovania rizík pre látky migrujúce do potravín z iných ako plastových materiálov
 - neplastové materiály – nie sú regulované pozitívnymi zoznamami
-

EFSA a jeho úloha pri riešení obalových kríz

na základe vzniknutej situácie žiada EK (risk manager)

↓ **krátky čas**

EFSA o posúdenie rizika (risk assessment)

↓
na základe toho vydáva EK hodnotenie rizika – zákaz, reštrikcie atď.

EFSA a jeho úloha pri riešení obalových kríz

- ❑ **posúdenie rizika** : zber údajov (o migrácii do rôznych typov potravín, výskyte v potravinách, relevantné toxikologické štúdie)
- ❑ **riešenie obalových kríz znamená** – vyjadriť sa k danej problematike v čo najkratšom čase
- ❑ ohrozenie - ovplyvnenie finančných prostriedkov vyčlenených EFSA na posudzovanie plastových, aktívnych a inteligentných materiálov a recyklačných procesov

Zriadenie ESCO pracovnej skupiny pre neplastové materiály (non-plastic FCM)

Poradný zbor EFSA (Bukurešť, apríl 2009) skonštatoval, že :

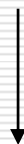
- krízy boli spôsobené tým, že sa do potravín uvoľňovali zlúčeniny, ktoré sa používajú na výrobu **neplastových obalových materiálov** (nátery, papier a lepenka, lepidlá, tlačiarenské farby a guma)

- vzhľadom na to, že **stovky – tisíce látok** sa používajú na výrobu neplastových materiálov a predmetov a mnohé z nich **nie sú hodnotené z hľadiska bezpečnosti**
 - rozhodnutie zriadiť ESCO non plastic working group

Mandát ESCO pracovnej skupiny pre neplastové materiály (non-plastic FCM)

Poradný zbor skonštatoval, že :

- zhromaždenie informácií dostupných v členských štátoch by umožnilo získať prehľad o súčasnej situácii a uľahčiť budúce rokovania na úrovni EU



**ESCO pracovná skupina - zriadená za účelom
zhromaždenia relevantných informácií s cieľom
upozorniť na nedostatky a navrhnúť priority pre
budúcnosť**



zástupcovia 13 štátov, CoE, EK

Ciele ESCO non-plastic FCM

1. cieľ

- ❑ zozbierať informácie dostupné v členských štátoch o hodnotení látok určených na výrobu neplastových FCM
 - ❑ zhromaždiť hodnotenia dostupné v ČŠ pripraviť „inventárny“ zoznam látok používaných na výrobu neplastových FCM
 - ❑ identifikovať odborníkov v tomto odbore, ktorí by mohli byť mobilizovaní v prípade „kríz“
-

Ciele ESCO non-plastic FCM

2. cieľ

- analyzovať zozbierané informácie

3. cieľ

- zorganizovať seminár so zainteresovanými stranami za účelom prerokovania návrhu správy ESCO pracovnej skupiny

4. cieľ

- pripraviť záverečnú správu, vrátane návrhov na ďalšie opatrenia
-

Práca ESCO-non plastic FCM pracovnej skupiny

- **5 pracovných stretnutí, na ktorých sa :**
 - **zozbierali informácie o látkach používaných na výrobu neplastových FCM – potlačové farby, papier a kartón, guma, adhezíva, pigmenty, farbivá, korok, drevo (legislatívy, odporúčania, princípy hodnotenia rizika atď.)**
 - **pripravili sa tzv. dva „inventárne zoznamy“ :**
 - **zoznam A – látky, hodnotené po roku 1991 (v súlade s odporúčaním SFC EFSA)**
 - **zoznam B – látky, hodnotené pred rokom 1991 (podľa rôznych-nejednotných kritérií)**
 - **problém s vytvorením zoznamov – látky bez CAS čísiel, kopolyméry alebo deriváty niekoľkých zlúčenín**
 - **cca 3200 zlúčenín**

- **1 stretnutie so stakeholdermi – zástupcovia členských štátov, priemyselných organizácií (výrobcovia neplastových FCM, výrobcovia potravín), EK, CoE na ktorom sa diskutovalo o :**
 - **nástrojoch a stratégiách pre priority posudzovania látok (vytypovať látky podľa toxicity)**

- **Záverečné stretnutie – apríl 2011, na ktorom sa :**
 - **sumarizácia záverečnej správy**
 - **vytýčenie cieľov a priorít pre ďalšiu činnosť**

Záver

